

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Resolutiones disputationum de Jndulge[n]tiarum virtute F. Martini Lvther Avgvstiniani Vittenbergensis

Luther, Martin

[Wittenberg], 1518

VD16 L 5787

Con: XXXV Quale[m] p[...]tatem habet Papa i[n] purgatoriu[m]
g[e]n[er]aliter/ tale[m] habet quilibet Ep[iscop]us & Curatus in sua diocesi
& parochia specialiter.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32315

CCON: XXIII.

Falli ob id necesse est/maiorē ptem populi/ p in
differētē illā & magnificā pēnē solutē pmissiōnē

¶ Et hanc assero & scio ita contingere. Nā ego ipse audiui
multos non secus intellexisse, q̄ q̄ sine omni p̄cna euolarent p̄
indulgentias. Nec mirū, q̄ illi sic scribunt, legunt, clamant, q̄
si quis venias consecutus, antereciduā, moreretur, statim euo-
laret. Hæc oīa ita loquūtur, quasi non sint p̄cā, nisi actualia:
ac si fomes relictus nulla sit imundicia, nullū impedimētum,
nullū mediū, q̄ moreretur ingressum regni. Cū nisi ipse sanctus
impossibile sit intrare cælum, etiā si nullū assit actuale. Nihil
em̄ inquinatū irabit. Quo circa, horror ip̄s mortis, cū sit vitū
fomitis & p̄cā, etiā se solo impedit introitū regni. Quia qui
non volūtariē moritur, non obedit vocanti deo; nisi iūuitus,
Et tū ibi non facit voluntatē dei, q̄ iūuitus moritur. Tantū
autē peccat, q̄ iū non obedit voluntati dei. Ideo rarissimus est,
qui post oēs venias, non etiā morte peccat, nisi ij, qui cupiūt
dissolui & vocāt mortē. Igitur vt non oīno cū eis discordē,
dico, q̄ si quis sit perfecte contritus (.i. odiens se vitā q̄ suā, &
summe diligens mortē) statim euolabit, remissis sibi p̄cenis,
sed quotus sit hic: tu videris.

CCON: XXXV

Qualē pr̄tētem habet Papa i purgatoriū gn̄aliter/
talē habet quilibet Ep̄us & Curatus in sua diocesi
& parochia specialiter.

¶ Hæc est illa blasphemia, quæ me mille mortibus dignū
fecit, iudicio sc̄z. Questorū ne dicā questuarius. Verū antē
ego hanc conclusionē ostendā, paululū præfabor de pp̄o
meo. Primū, dico iterū hic me disputare, non quo ad finem
quā intēdo istis verbis (Hanc em̄ constanter assero, quia eam
tenet vniuersa Eccl̄ia) Sed q̄ ad verba. Deinde, aduersario
meos, etiā rogo, vt ferant dolorē meū, q̄ crucior, dū audio
ea predicari in Ecclesia Christi, quæ nūq̄ scripta & statuta sūt.
Quādo sanctis olim patribus, legimus visum esse periculo-
sissimū, aliquid ultra p̄scriptū cæl̄i doceri, vt inquit Hilari⁹
& sanctus Spindon Cypri Ep̄us, huius disciplinæ tam rigidus

obseruator fuit, vt interrumpere sermonē eius, qui tū greci vos
cabuli equiuocatione vsus. Tolle cubile tuū & vade, dixerat,
p, Tolle grabatū seu lectū tuū & vade, reprehēdēs eū in re, que
sensum nihil mutarat. Atq; hūius doctōris mei veniā, puto
mihi iustissime ab illis debere: qm̄ nos ferre cogimur: nūq̄ ros
gati aut moniti, eorū p̄sumptiones quib⁹ delectāt ea p̄dicare,
in quibus nos cruciamur audiendo.

Non hęc dico aut ago, q̄ tam impudēter arrogans sim: vt
me inter doctos Ecclesię sanctę numerandū putem, multo
mīus inter eos, quorū hęc sit statuere aut desituere, Atq; vtiā
nouissimū merear Ecclesię membrū fieri aliquñ, Sed id potius
ago, Cū sint in ecclesia & doctissimi pariter & sanctissimi viri,
tātū est nostri sęculi infelicitas: vt etiam tanti non p̄nt ecclesię
succurrere. Quid ep̄i potuerit hodie doctū, & pius zelus, sa-
tis pbauit infelix euentus eorū doctiss: & sanctiss: viroz, qui
sub Iulio Secūdo studuerunt reformare ecclesiā, instituto ad
hanc necessitatē concilio. Sunt & alij passim q̄s noui optimi
& eruditū pontifices, sed exemplū pau corū imponit silentium
plurimis, Est enī tēpus pessimū (vt ait Amos p̄pheta) ideo
prudens in illo t̄p̄e tacebit, Deniq; est nobis hodie Pontifex
optimus Leo decimus, cuius integritas & eruditio delitię sunt
oibus bonis auribus. Sed quid ille suauissimus homo potest
vnus, in tanta rerū cōfusione, dignus p̄fecto qui meliorib⁹
t̄p̄ibus pontificaretur, aut meliora t̄p̄a essent sui pontificatus,
Nō sęculo digni sumus pontificari non nisi Iulios Secūdos
Alexandros Sextos, aut si quos alios atroces Mezentios / vel
simxerūt potē, Nā bonos ridet hodie, etiam Roma ip̄a, imo
Roma oim maxime, in qua enī orbis Christiani p̄te, liberius
ludunt / etiam in summos pontifices, q̄ in vera illa Babylone
Romę. Sed sat ista. Cū itaq; p̄ter innumeros priuatos: etiā i se-
dibus suis habeat ecclesia doctissimos, si prudens voluissim
existimari illoz exēplo / & ip̄e tacerem. Sed p̄stat vel a stultis, a
pueris, ab ebrijs veritatē dici / q̄ oīno taceri: vt fiducia docti-
orū & sapientiū animosior fiat, vbi audiunt nos, rude vulg⁹
tandē p̄ rei nō in dignitate clamare / sicut ait Ch̄sus. Siliij
tacuerint, lapides clamabunt.

Ista itaq; p̄atus, ad conclusionem venio, & primo de ea scđm
sniam, deinde scđm verba sui sniam alioz. Igitur in hac con-
clusionē nihil loquor de p̄tate iurisdicctiōis: quā infra sequēte
mox conclusionē nego, & supra, xxij. & viij idē negam. Hęc
enī p̄tatem illi ex n̄s verbis cōperunt, de qua dico sicut dixi.
Statuat Ecclesia alterā p̄tē eius q̄stionis & sequar libētissime,
Cessent

Cessent interim temerarij suorum somniorum assertores. Ego dubito & disputo, an hinc potestatem iurisdictionis in purgatorium. Et quum hucusque lego & video, teneo negatiuam: paratus tenere affirmatiuam, postquam ecclesie sic placuerit. Interim hic loquor de potestate uirum non iurum, de potestate operandi, non imperandi: ut sit sensus, Papa nullam quidem habet potestatem in purgatorium, sicut nec ullus alius Pontifex. Si autem habet aliquam, talem certe habet, qualem sit & inferioribus participata. Hæc autem est, qua Papa & quilibet Christianus potest suffragari, orare, ieiunare, &c. per animabus defunctis Papa generaliter, Episcopus particulariter, Christianus individualiter. Patet itaque conclusio uerissima. Sicut enim Papa una cum tota ecclesia suffragatur animabus (quale fit in die omnium animarum) Ita quilibet Episcopus cum sua dioecesi id facere potest sicut fit in diebus, quos uocant corporis) & Curatus in sua parochia (sicut fit in exequijs & annis uersarijs) Et quilibet Christianus in sua deuotione. Aut ergo nega, suffragium esse intercessionem, aut concede quilibet potestatem cum suis subiectis posse suffragari animabus. Hæc igitur puto non esse tam dubia, quam sunt audaces illi sermones de iurisdictione Ecclesie in purgatorium.

CON: XXVI.

Optime facit Papa quod non potestate clauis (quam nullam habet) Sed per modum suffragii/dat animabus remissionem

Non credo necessarium, iterum pretestari quid disputem, aut quid asseram, Sed cum non seculo sint tam zelosi hereticæ prauitatis inquisitores, ut Christianissime catholicos, ut conentur ad hæresim adigere, oportunum fuerit super singulis syllabis pretestari. Nam quid aliud fecerint Ioan: Picus Mirandulanus, Lau: Val: Perus Rauen: Ioan: Vesalia, & nouissime diebus istis Ioannes Reuchlin, atque Iacobus Stapuleus, ut inuiti cogerentur, & bene sentiendo, male sentire, non facile uiderim, nisi quod omiserint forte pretestationem super singulis (ut dixi) syllabis, tanta est hodie in Ecclesia puerorum & effeminatorum tyrannis. Itaque pretestor de nouo, duo in ista conclusione me facturum. Primum, de potestate clauis in purgatorium disputare, & negatiuam probare donec alius affirmatiuam melius probet. Secundo, de modo illo suffragii inquirere.

Primum probo sic.

Primo, per illam uulgatam Hostienensium rationem, uidelicet, Si clauis se ad purgatorium extendere, possent euacuare purgatorium, Atque crudelis esset Papa quod non euacuat purgatorium.

H